

Ruzie over kleur Koloniën

Haagsche Crt. 1997 -09- 24

DOOR CASPER POSTMAA

Den Haag – Veel Hagenaars kennen het probleem uit eigen ondervinding. De gevel ziet er niet zo lekker meer uit en ook de kozijnen zijn aan vervanging toe. Je bedenkt zelf een nieuwe uitmonstering die er wezen mag, maar helaas ziet de gemeente er niets in. Dag ontwerp. Tot je op een dag denkt: 'ze kunnen me wat. Het is mijn huis. Ik begin gewoon'. Die dingen komen wel meer voor, maar het gebeurt zelden dat de Rijksbouwmeester besluit eigengereid zijn gang te gaan, tegen een verbod van de gemeente in. Het pand waarover onenigheid is ontstaan, is het voormalige Ministerie van Koloniën aan het Plein. De moeilijkheden begonnen toen in het kader van een renovatie de kleuren voor de gevel moesten worden bepaald. Een delicaat klusje, want sinds de bouw in 1859 is het door 's Landsbouwmeester W.N. Rose ontworpen departement heel vaak en heel verschillend in de verf gezet. Aanleiding om het nu maar eens goed te doen. Een onderzoek leidde tot een reconstructie van de situatie in 1889: een lichtgroene gevel, houtkleurige kozijnen en lichtgele raamljsten. De gemeente ging akkoord met dit advies, maar verantwoordelijk architect Pi de Bruijn sribbel-

de tegen. Hij wilde een grijs-groene gevel en dito raamljsten. Rijksbouwmeester Wytze Patijn steunde hem tegen de zin van de gemeente die bleef bij de al betrokken stelling: groen-geel-bruin! B & W bevestigde dat standpunt in een brief aan Patijn. En toen koos de Rijksbouwmeester voor de aanpak waar Bouw- en Woningtoezicht wel meer op stuit in de stad: 'Het was groen en het blijft groen!'. En dus gingen 's rijks schilders aan de slag. Eén gevel is inmiddels klaar. „Zonder vergunning, dus is het illegaal”, vindt de gemeente. „Dat is wel erg cru gezegd”, oordeelt de Rijksbouwmeester, „we hebben het toch in alle openheid gedaan”. „Jammer, dat het zo gelopen is”, treurt de Haagse wethouder Meijer. Hij legt zich niet neer bij de burgerlijke ongehoorzaamheid van Rijksbouwmeester Patijn.

'Wat de gemeente wil is popperig'

VERVOLG

Den Haag – Als Rijksbouwmeester Wytze Patijn wordt gevraagd hoe het nu verder moet met de ruzie tussen hem en de gemeente Den Haag over de beschildering van het ministerie van Koloniën aan het Plein, lijkt hij aanvankelijk best te willen toegeven. Maar de kans daarop blijkt bij nader inzien gering. Prof. Patijn: „Als iedereen na afloop zegt dat wij het verkeerd hebben gedaan, dan is het niet bij voorbaat uitgesloten dat we op ons standpunt terugkomen”. Om daar ogenblikkelijk aan toe te voegen, „maar ik geloof niet dat dit aan de orde is”. De Rijksdienst voor de Monumentenzorg gaat nu in de kwestie bemiddelen. De speurtocht naar de oor-

Haagsche Crt. 1997 -09- 24
spronkelijke kleur van Koloniën is mislukt, vindt Patijn, en dan is het een kwestie van smaak hoe je verder gaat. Daar kun je zoals bekend van mening over verschillen, maar dat betekent nog niet, vindt hij, dat een van beide partijen dan per definitie ongelijk heeft. „We hebben gezocht naar kleuren die passen bij het strenge karakter van dit negentiende-eeuwse gebouw. Bovendien hadden we haast, gezien de klimatologische omstandigheden” luidt de verdediging van Patijn. Wethouder Meijer (VVD, monumenten) heeft zelfs overwogen het werk stil te laten leggen, maar had clementie vanwege Prinsjesdag. Juist de gevel waarlangs de Gouden Koets zou passeren moest dan klaar zijn. En dus keek Hare Majesteit

naar het grijs-groen dat Patijn zo heftig verdedigde. Het door gemeente gewenste palet bespreekt hij met lichte afkeer. Het is nog net geen kitsch, maar wel Biedermeier-achtig, popperig.

Dood

Patijn: „Het kleurenschema dat de gemeente verkiest is een interpretatie, maar het zijn niet de oorspronkelijke kleuren van 1859. Het gaat om een reconstructie van de situatie in 1889. Toen was de architect, Rose, al lang dood”.

Burgemeester Deetman had de Rijksbouwmeester al eerder laten weten dat de gemeente die redenering ter zijde schuift. Het in opdracht van de Rijksgebouwdienst – en door de gemeente geaccepteerde – kleurenonderzoek heeft volgens de

burgemeester niet geleid tot een interpretatie: 'De kleurstelling die het gebouw in 1889 had is – dankzij het onderzoek – exact bekend', aldus de brief van Deetman, die daaraan nog snedig toevoegt: 'We zijn het met u eens, dat het voorstel van uw architect een interpretatie is'. Uit een interne gemeentelijke notitie blijkt dat de strijdbijl nog niet is begraven. De laatste alinea daaruit luidt:

'Vervoltraject – verwerk is zonder vergunning uitgevoerd, dus illegaal. – in principe moet vergunning opnieuw worden aangevraagd. – procedures moeten dan opnieuw worden gestart en langs Welstand en Monumentenzorg'.

Het is lang geleden dat de koloniën zoveel stof in Den Haag hebben doen opwaaien.

adres: Plein 1

opmerkingen: Ministerie van Koloniën

	herkomst: Haagsche Courant	datum: 24-9-97
		neg.nr.: -
Gemeente 's-Gravenhage		Hoofdafdeling Monumentenzorg